

**ФОРМУВАННЯ ТА ПІДТРИМКА ВИСОКОГО РІВНЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ,
ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ І СЛУЖБОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ,
ЯК ОДНЕ З ГОЛОВНИХ ЗАВДАНЬ КАДРОВОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ**

Сліденко П. В., здобувач Харківського національного
університету внутрішніх справ

ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-2564-7922>

В рамках своєї трудової діяльності службовці Державного бюро розслідувань мають право на застосування державного примусу, а також інших законодавчо визначених інструментів впливу. Вони концентрують у своїх руках досить широку владу, що не може використовуватись свавільно, а лише з огляду на вимоги чинного законодавства. У зв'язку із цим статус працівника ДБР покладає на особу ряд спеціальних обов'язків, які стосуються необхідності дотримання службової (трудової) дисципліни, доброчесності та професійної етики.

Службова дисципліна є особливим різновидом трудової дисципліни, що виникає та реалізується у межах службово-адміністративних відносин між особами, які обіймають посади в органах публічного управління. В контексті роботи ДБР даному питанню присвячуються положення Закону України «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України», дія якого поширюється на осіб рядового і начальницького складу Бюро. Відповідно до статті 1 Статуту, службова дисципліна – це дотримання працівником ДБР Конституції і законів України, міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, актів Президента України і Кабінету Міністрів України, а також відомчих документів. Службова дисципліна ґрунтується на створенні необхідних організаційних та соціально-економічних умов для чесного, неупередженого і гідного виконання обов'язків працівника ДБР, повазі до його честі і гідності, вихованні сумлінного ставлення до виконання посадових обов'язків шляхом зваженого застосування методів переконання, заохочення та примусу.

Службова дисципліна зобов'язує: 1) мужньо і вправно служити народу України; 2) знати закони, інші нормативно-правові акти, що визначають повноваження ДБР, а також свої посадові (функціональні) обов'язки; 3) поважати права, честь і гідність людини, надавати допомогу та запобігати вчиненню правопорушень; 4) безумовно виконувати накази керівників, віддані (видані) в межах наданих їм повноважень та відповідно до закону; 5) вживати заходів до негайного усунення причин та умов, що ускладнюють виконання обов'язків поліцейського, та негайно інформувати про це безпосереднього керівника; 6) утримуватися від дій, що перешкоджають іншим працівникам ДБР виконувати їхні обов'язки, а також які підривають

авторитет Бюро; 7) утримуватися від висловлювань та дій, що порушують права людини або принижують честь і гідність людини; 8) знати і виконувати заходи безпеки під час несення служби, дотримуватися правил внутрішнього розпорядку; 9) підтримувати рівень своєї підготовки (кваліфікації), необхідний для виконання службових повноважень; 10) берегти службове майно, забезпечувати належний стан зброї та спеціальних засобів тощо [1].

Щодо професійної етики службовців ДБР, то їх затверджено відомчим документом, а саме Наказом Бюро «Про введення в дію Правил професійної етики працівників Державного бюро розслідувань». Вони встановлюють основні принципи, моральні норми, загальні вимоги до етичної поведінки працівників Державного бюро розслідування та його територіальних управлінь - осіб рядового та начальницького складу, державних службовців та працівників, що працюють за трудовими договорами у ДБР, якими вони зобов'язані керуватися під час виконання своїх посадових (службових) обов'язків. Правила розроблені з метою впровадження високих стандартів поведінки працівників ДБР, добросовісного, чесного та професійного виконання ними посадових обов'язків, формування позитивної репутації ДБР, а також для запобігання та врегулювання конфліктних ситуацій, недопущення вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, формування у працівників ДБР нетерпимості до корупції та сприяння зростанню суспільної довіри до ДБР. Дія Правил поширюється на всіх без винятку працівників ДБР незалежно від займаної посади. До принципів професійної етики Наказом віднесено: законність, утримання від виконання незаконних наказів та вказівок, професіоналізму, неупередженості, доброчесності, політичної неупередженості, прозорості, відповідальності, незалежності, конфіденційності, конфлікту інтересів, недопущення проявів корупції, дисциплінованості і таке інше [2].

Отже, формування та підтримання високих стандартів доброчесності, службової дисципліни та професійної етики є одним із ключових завдань кадрового забезпечення Державного бюро розслідувань, що зумовлено особливим характером повноважень його працівників та володінням ними широкими інструментами примусу.

Реалізація цього завдання передбачає створення необхідних організаційних, матеріально-технічних та юридичних умов для неухильного дотримання працівниками ДБР вимог законодавства, службових обов'язків, правил професійної етики, антикорупційних обмежень і стандартів доброчесної поведінки, а також проведення систематичного контролю за їх фактичним виконанням.

Високий рівень службової дисципліни та етичної поведінки працівників ДБР забезпечує законність, сумлінність, неупередженість і професіоналізм їх діяльності, запобігає зловживанню владними повноваженнями, корупційним та іншим правопорушенням, сприяє збереженню авторитету Бюро і зміцненню суспільної довіри до нього.

Список бібліографічних посилань

1. Про Дисциплінарний статут Національної поліції України : Закон України від 15.03.2018 №2337-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2018. № 29. Ст.233.
2. Про введення в дію Правил професійної етики працівників Державного бюро розслідувань : Наказ Державного бюро розслідувань від 16.01.2021 №30. Офіційний веб-портал. URL: <https://dbr.gov.ua/assets/files/kodeks-etiki/doc015.PDF> (дата звернення: 27.06.2026).